

надання страхових та банківських послуг, сприятиме створенню нових фінансових продуктів та розвитку фінансово-кредитної системи України.

Основними компонентами, які сприятимуть розвитку bancassurance в Україні та на які необхідно звернути увагу, є: забезпечення зростання довіри клієнтів до фінансових установ; удосконалення нормативно-законодавчої бази; підвищення рівня страхової культури населення; підвищення рівня фінансової грамотності потенційних клієнтів, збільшення рівня фінансової стійкості та конкурентоспроможності як банків, такі страхових компаній.

Література:

1. Шакура О. «Bancassurance» - як перспективна форма конвергенції банків та страховиків. *Інноваційна економіка*. 2013. № 8. С. 275–280.

2. Садура О., Агрес О. Bancassurance як цінний інструмент розвитку фінансового ринку. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: "Проблеми економіки та управління"*. 2020. Том 4. № 1. С. 93–100.

Томашина Г. П.

кандидат історичних наук

Інститут сільського господарства Степу Національної академії аграрних наук
України

с. Созонівка, Кропивницький р-н, Кіровоградська область, Україна

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ РОБОТИ НАУКОВИХ УСТАНОВ АГРАРНОГО СПРЯМУВАННЯ НА ЗАСАДАХ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Одним із факторів забезпечення ефективності аграрного виробництва є його насиченість інноваційною продукцією та технологіями, що мають розроблятися, випробовуватися та рекомендуватися науковими установами для широкого впровадження. У сучасних ринкових умовах діяльність наукових установ аграрного спрямування обумовлена: дефіцитом власних інвестиційних ресурсів на забезпечення безперервного нарощування масштабів інноваційних процесів через мінімальну державну підтримку за рахунок регіональних і муніципальних коштів; недостатніми обсягами бюджетних асигнувань на виконання наукових розробок; ціновою неефективністю державної експертизи науково-технічних та інноваційних проектів; невідповідність рівня пріоритетних напрямів розвитку вітчизняної аграрної науки сучасним стандартам світових лідерів; недостатнім забезпеченням с.-г. виробників сучасними матеріально-технічними засобами; дефіцитом висококваліфікованих наукових кадрів, здатних застосовувати досвід зарубіжних компаній в умовах інноваційних пріоритетів агропромислового розвитку; неготовність суб'єктів аграрного виробництва до ресурсної підтримки наукових установ через відсутність державного юридично-правового механізму такої взаємодії.

Розвиток державно-приватного партнерства в аграрному секторі має сприяти реалізації пріоритетних завдань, що недостатньо забезпечені бюджетними ресурсами. Підтримка діяльності галузевих науково-дослідних установ шляхом взаємовигідної співпраці органів державного управління та приватних підприємств має активізувати

науково-консультаційне забезпечення суб'єктів аграрного виробництва та покращити матеріально-фінансовий стан сільськогосподарських науко-дослідних установ.

Основною державно-приватного партнерства є вибір форми організаційно-правових відносин, що забезпечує:

1) для держави – підвищення рівня соціально-економічного розвитку регіонів, галузей економіки, населення, країни загалом;

2) для наукових установ аграрного спрямування – високий рівень доходів, в т.ч. від використання об'єктів права інтелектуальної власності, що відшкодовуючи витрати на розробку наукових проєктів і поширення надбань дослідних установ у виробничу діяльність, створюють новітню матеріально-технічну базу для здійснення досліджень та забезпечують достатній рівень соціального забезпечення науково-технічного персоналу;

3) для приватного бізнесу – гарантоване отримання доходу, забезпечення розвитку, підвищення конкурентоздатності.

При визначенні пріоритетних форм взаємодії наукових установ, органів державного управління різного рівня (загального, муніципального, галузевого, наукового та виробничого) важливо враховувати гарантії відкритості та прозорості дій кожного з учасників, а також можливість отримання всіма учасниками процесу максимальних вигод, що забезпечують підвищення економічного, виробничого й наукового потенціалу. З урахуванням того, що наукові заклади аграрного спрямування переважно є державними неприбутковими установами, що фінансуються з державного бюджету України, та, як правило, відносяться до мережі Національної академії аграрних наук, або ж Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, їх взаємодія з приватним бізнесом виключає концесію, створення спільних підприємств та венчурних фондів. Основними формами взаємодії національної, регіональної, муніципальної влади, бізнес-структур та державних сільськогосподарських наукових установ можуть бути: контракти; оренда; науково-технологічні центри; спільна діяльність угоди про розділ продукції.

Важливим аспектом моделювання державно-приватного партнерства щодо сприяння розвитку сільському господарству є визначення комплексу форм і методів, що забезпечують цілеспрямованість управлінських дій органів влади та ефективне функціонування державно-наукової та виробничо-бізнесової взаємодії в аграрній сфері.

При цьому, органи державної влади (галузеві, або регіональні) мають забезпечувати: визначення перспективних пріоритетних напрямів розвитку галузі в регіоні; відбір кращих бізнес-проєктів, що відповідають критеріям пріоритетного інноваційного розвитку; формування економічних стимулів для учасників державно-приватного партнерства в аграрному секторі; організацію моніторингу та контролю за здійсненням заходів із реалізації визначених завдань.

Діяльність наукових установ аграрного спрямування на засадах державно-приватного партнерства має бути забезпечена при дотриманні всіма учасниками процесу наступних принципів:

а) комплексності, що передбачає поетапну реалізацію заходів та послідовну роботу органів державної влади;

б) адаптивності, дозволяючи учасникам ДПП оперативно реагувати на зміни, що виникають у процесі діяльності;

в) ефективності, відображаючи облік економічних, природних, трудових, матеріальних витрат кожної зі сторін ДПП;

г) узгодженості, що сприяючи досягненню учасниками ДПП власних цілей, забезпечує загальний ефект, задля якого створювався інноваційний проєкт аграрного спрямування;

д) сумісності, що забезпечує спільну діяльність наукових установ, бізнесових структур та посередників;

е) розподілу, акцентуючи увагу на відповідальності щодо ризиків та дольової участі в досягнутих результатах;

є) публічності, відображаючи висвітлення в ЗМІ процесу реалізації інноваційних державно-приватних проєктів у галузі сільського господарства.

Дотримання цих принципів у спільній діяльності сільськогосподарських науково-дослідних установ та приватних бізнесових структур дозволить забезпечити ефективність для всіх учасників зазначених процесів та прискорить впровадження наукоємної продукції в аграрному виробництві, забезпечуючи йому перехід на інноваційну модель розвитку.

Важливими елементами державно-приватного партнерства в науково-виробничому секторі аграрної сфери мають бути:

стабільна нормативно-правова база, що чітко регулює відносини між її учасниками;

розвинена та доступна мережа фінансово-кредитних послуг;

цілісна освітня система з підготовки висококваліфікованих спеціалістів для сільськогосподарського виробництва та дослідництва;

інформаційна інфраструктура, що висвітлюючи результати ДПП стимулює до подібної співпраці інших агровиробників, що в свою чергу забезпечує розширення обсягів впровадження інноваційної продукції та доведення її переваг (продуктивних, споживчих, ринкових, фінансових).

Спрямованість механізму державно-наукової та виробничо-бізнесової взаємодії в аграрній сфері має бути підпорядковане поетапному вирішенню наступних проблем:

- в умовах дефіциту асигнувань із державного та місцевих бюджетів – забезпечувати сучасний високотехнологічний розвиток вітчизняної аграрної науки, що дозволяє проводити дослідження на рівні світових аналогів та гарантуючи достатнє матеріальне забезпечення науково-технічному персоналу, запобігаючи його відтоку;

- на основі активізації інноваційної діяльності агропідприємств та збільшення обсягів трансферу вітчизняних наукоємних агротехнологій і продукції (сорти, породи тварин, засоби захисту регулятори росту рослин та ін.) – сприяти підвищенню ефективності сільськогосподарського виробництва.

Література:

1. Пакулін С., Ципкін Ю., Пакуліна А. Розвиток державно-приватного партнерства в регіоні в умовах уповільнення темпів глобалізації економіки. *Теорія науки*. 2017. Т. 3, № 1. С. 4.9–4.23.

2. Чуприна Ю. Державне регулювання організацією територіальних кластерів на основі державно-приватного партнерства. автореф. дис. ... д. ек. наук : 08.00.03. Київ, 2019. 44 с.